

[Udenrigsministeren.]

Der kan ikke være grund for mig til i de taillor at gå ind på Vestens hidtidige Tysklandspolitik. Det forsvarssystem, som indenfor Atlantpagtens rammer er under opbygning i Vesteuropa, har en nøje sammenhæng med det tyske problem. Det skabtes til værn for freden i den usikre internationale situation, der har ikke mindst Tyskland som brændepunkt. Så længe denne spændte situation består, ville der ikke være nogen rimelighed i, at vestmagterne til ugunst for Vesten opgav den relative sikkerhed, som er blevet tilvejebragt, eller afstod fra en politik, der sigter på en fortsat konsolidering af Vestens positioner. Vor stilling til dette spørgsmål er klar nok. I betragtning af de herskende forhold i verden har vi fundet det naturligt, at det tyske folk selv kom til at yde bidrag til sit forsvar, om muligt indenfor rammerne af den såkaldte Europahær. Tankegangen bag dannelsen af Europahæren er at hindre en selvstændig tysk militarismes genopståen og udfoldelse. Dette svarer til tankegangen i tidligere udtalelser fra dansk side.

Jeg kan meget vel se, at der kan rejses en diskussion om, hvorledes vor principielle tilslutning til EDC-tanken kan forenes med det danske memorandum af 31. januar 1947 om Tysklands fremtidige ordning. Hertil er vel blot det at sige, at memorandummet af 31. januar 1947 blev skrevet kun halvandet år efter den anden verdenskrigs ophør. Sidenhen har billedet ændret sig i afgørende grad. Begivenhederne i Tjsekoslovakiet i 1948, Berlinblokaden, Koreakrigen gjorde en omvurdering nødvendig. Der er nu tale om under fuldstændigt demokratiske garantier og under fællesskabets kontrol at lade det nye Tyskland, der er ved at vokse frem, deltage i et fælles forsvarssystem. De planer, der foreligger herom, indebærer garantier mod tyske angrebskrige og mod tysk militarisme.

Vor forbindelse med de hidtidige planer om Europahæren er den enkle, at vi ved beslutningerne i Bruxelles og i Lissabon har tiltrådt samvirket mellem Europahæren og NATO, såfremt og når Europahæren, EDC, måtte blive en realitet. At spørgsmålet må have vor store interesse, fremgår af vort naboskab til Tyskland. Alligevel må det nok være berettiget at fremføre den betragt-

ning, at en afgørende ændring i Sovjetunionens politik — vel at mærke en sådan afgørende ændring, der er udtrykt i håndgribelige, praktiske resultater — også kunne medføre en revision af tanken om Europahæren. I selve det hovedsynspunkt, som Eden har fremholdt, nemlig at en på basis af absolut frie valg udgået ny regering i et genforenet Tyskland skulle stå ganske frit overfor alliancer og altså også overfor tanken om en Europahær, ligger en erkendelse af, at en ny situation måtte kræve ny vurdering af hidtidige standpunkter.

Jeg siger dette, vel vidende, at det påtænkte tyske bidrag er særdeles beskedent, nemlig 12 tyske divisioner. Jeg har tidligere anført, at udviklingen i NATO har medført, at vi nærmer os en ligevægtstilstand, men ikke desto mindre er stillingen for landstyrkernes vedkommende i dag den, at Sovjetunionen råder over 175 divisioner og de såkaldte „folkedemokratier“ over 60, altså ialt 235 divisioner; Vesteuropa har i dag 30 og ville med de 12 vesttyske divisioner nå op på 42. Sammenligningen viser, hvor stort et problem der her er tale om for den frie verden, uanset Vestens ressourcer på andre felter, og uanset at vi dog er nået så langt, at vi ikke længere står uforberedte eller forsvarsløse. Hvad der imidlertid end kan anføres, måtte det ses som en uhyre fordel og en lettelse for alle parter, om Sovjetunionens styrker blev trukket tilbage fra de nære baser i det nord- og østtyske område. Det grundlag, Sovjetunionen hidtil har opstillet for forhandlingerne, er imidlertid intet grundlag. Skal delingen af Tyskland og dermed spændingen opretholdes, må Danmark som det øvrige Vesten fortsat finde det påkrævet, at Tyskland inddrages i det fælles forsvarssystem.

Der synes i Molotovs hidtidige forslag at være indeholdt den forudsætning, at NATO skal ophøre; noget sådant er jo utænkeligt. Med afsavn og betydelig indsats har vestmagterne opbygget Atlantpagtforsvaret til defensivt formål. At øst og vest nu kan tale sammen, skyldes, som jeg har fremhævet tidligere, og som det også er sagt ved andre lejligheder, netop i særlig grad, at Atlantpagten har bragt Vestens defensive muligheder op til en sådan styrke, at Sovjetunionen nu ikke kan diktere sine betingelser, men må forhandle med partnere, som er,